

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XXIV Cywilny

Przewodniczący Sędzia SO Monika Dominiak Protokolant:

Monika Załęska

po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 2014 roku w Warszawie na
rozprawie

sprawy z wniosku Krzysztofa Jakubowskiego, Ryszarda Zalewskiego, Mariusza
Karpińskiego, Ewy Bernatowicz, Michała Walewskiego z udziałem Janusza Grzyba

o wydanie zakazu publikowania ulotek i nakazanie ich sprostowania **postanawia:**

1. zakazać uczestnikowi postępowania Januszowi Grzybowi publikowania ulotek, których treść zawiera załącznik numer 1 do wniosku z dnia 3 stycznia 2014 roku, rozpoczynających się od słów „*Szanowni Mieszkańcy Gminy Nadarzyn! Z naszą gminą związany jestem ponad ćwierć wieku. W tym czasie(...) i zawierających w piątym akapicie następującą treść: "W ostatnich wyborach obdarzyliście mnie Państwo bardzo dużym zaufaniem. Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu"*;
2. nakazać uczestnikowi postępowania Januszowi Grzybowi w terminie 24 godzin od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia

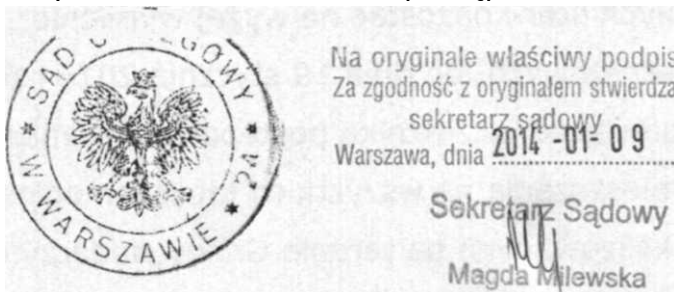
1. sprostowania treści ulotek, których treść zawiera załącznik numer 1 do wniosku z dnia 3 stycznia 2014 roku, rozpoczynających się od słów „Szanowni Mieszkańcy Gminy Nadarzyn! Z naszą gminą związany jestem ponad ćwierć wieku. W tym czasie(...) i zawierających w piątym akapicie następującą treść: *“W ostatnich wyborach obdarzyliście mnie Państwo bardzo dużym zaufaniem. Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu”*, poprzez zamieszczenie na stronach internetowych: www.nadarzyn.tv oraz www.nadarzyn.pl, w miejscach tytułowych, tj. otwierających się w wyszukiwarce internetowej bezpośrednio po wpisaniu adresów każdej ze stron, bez konieczności przesuwania stron suwakami w dół lub bok strony, w ramce analogicznej- tak co do wymiarów, jak i położenia, jak ta w której znajduje się informacja o 22 finale Wielkiej Orkiestry Pomocy(odnośnie do strony www.nadarzyn.tv- zrzut ekranu ze strony www.nadarzyn.tv z przedmiotową ramką stanowiący załącznik numer 2 do wniosku) oraz tej w której znajduje się zdjęcie parku w Młochowie (odnośnie do strony www.nadarzyn.pl-zrzut ekranu ze strony www.nadarzyn.pl z przedmiotowym zdjęciem stanowiący załącznik numer 3 do wniosku), czcionką o rozmiarach co najmniej 12, w kolorze czarnym na białym tle, oświadczenia o treści:” Ja, Janusz Grzyb, Wójt Gminy Nadarzyn informuję, że w rozpowszechnianych na terenie Gminy Nadarzyn ulotkach została zamieszczona nieprawdziwa informacja o treści:” *Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu”*. Pragnę wskazać, że koszt przeprowadzenia referendum nie wpłynie negatywnie na gminne inwestycje, które w

razie odwołania mnie z funkcji Wójta Gminy Nadarzyn będą realizowane przez osobę powołaną przez Prezesa Rady Ministrów. Koszt przeprowadzenia referendum nie spowoduje utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu. Wyrażam ubolewanie z powodu wprowadzenia w błąd mieszkańców Gminy Nadarzyn," przy czym treść oświadczenia ma zostać napisana z użyciem dużych i małych liter i pozostać na wyżej wymienionych stronach internetowych do dnia 19 stycznia 2014 roku;

zobowiązać uczestnika postępowania Janusza Grzyba do zamieszczenia na wszystkich tablicach ogłoszeniowych oraz sołeckich zlokalizowanych na terenie Gminy Nadarzyn, tj. w Kajetanach, Krakowianach, Młochowie, Nadarzynie I, Nadarzynie II, Parolach, Rozalinie, Ruścu, Starej Wsi, Strzeniówce, Szamotach, Urzucie, Woli Krakowiańskiej, Wolicy, Walendowie, w terminie 24 godzin od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia, oświadczenia w formacie A3, napisanego czcionką 12, w kolorze czarnym na białym tle o treści: " Ja, Janusz Grzyb, Wójt Gminy Nadarzyn informuję, że w rozpowszechnianych na terenie Gminy Nadarzyn ulotkach została zamieszczona nieprawdziwa informacja o treści: " *Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu*". Pragnę wskazać, że koszt przeprowadzenia referendum nie wpłynie negatywnie na gminne inwestycje, które w razie odwołania mnie z funkcji Wójta Gminy Nadarzyn będą realizowane przez osobę powołaną przez Prezesa Rady Ministrów. Koszt przeprowadzenia referendum nie spowoduje utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu. Wyrażam ubolewanie z powodu wprowadzenia w błąd mieszkańców Gminy Nadarzyn," przy czym treść oświadczenia ma zostać napisana z użyciem dużych i

małych liter i pozostać na wyżej wymienionych tablicach do dnia 19 stycznia 2014 roku;

4. w pozostałej części wniosek oddalić:
5. zasądzić od uczestnika postępowania Janusza Grzyba na rzecz wnioskodawców Krzysztofa Jakubowskiego, Ryszarda Zalewskiego, Mariusza Karpińskiego, Ewy Bernatowicz, Michała Walewskiego solidarnie kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania. ^^CRT^

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy Krzysztof Jakubowski, Ryszard Zalewski, Mariusz Karpiński, Ewa Bernatowicz, Michał Walewski, we wniosku z dnia 3 stycznia 2014 roku wniesionym w trybie art.35 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym, domagali się orzeczenia wobec uczestnika postępowania Janusza Grzyba –Wójta Gminy Nadarzyn, zakazu publikowania ulotek, których treść zawiera załącznik numer 1 do wniosku, rozpoczynających się od słów *„Szanowni Mieszkańcy Gminy Nadarzyn! Z naszą gminą związany jestem ponad ćwierć wieku. W tym czasie(...) i zawierających w piątym akapicie następującą treść: „W ostatnich wyborach obdarzyliście mnie Państwo bardzo dużym zaufaniem. Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu”.*

Wnioskodawcy wnosili również o nakazanie uczestnikowi postępowania Januszowi Grzybowi sprostowania treści ulotki, w terminie 24 godzin od wydania postanowienia przez Sąd Okręgowy, a w razie wniesienia zażalenia w terminie 24 godzin od wydania postanowienia przez Sąd Apelacyjny w Warszawie, poprzez zamieszczenie na stronach internetowych: www.nadarzyn.tv oraz www.nadarzyn.pl, w miejscach tytułowych, tj. otwierających się w wyszukiwarce internetowej bezpośrednio po wpisaniu adresów każdej ze stron, bez konieczności przesuwania stron suwakiem w dół lub bok strony, w ramce analogicznej- tak co do wymiarów, jak i położenia, jak ta w której znajduje się informacja o 22 finale Wielkiej Orkiestry Pomocy(odnośnie do strony www.nadarzyn.tv- zrzut ekranu ze strony www.nadarzyn.tv z

przedmiotową ramką stanowiący załącznik numer 2 do wniosku) oraz tej w której znajduje się zdjęcie parku w Młochowie (odnośnie do strony www.nadarzyn.pl-zrzut ekranu ze strony www.nadarzyn.pl z przedmiotowym zdjęciem stanowiący załącznik numer 3 do wniosku), czcionką o rozmiarach co najmniej 12, w kolorze czarnym na białym tle, oświadczenia o treści: " Ja, Janusz Grzyb, Wójt Gminy Nadarzyn informuję, że w rozpowszechnianych na terenie Gminy Nadarzyn ulotkach została zamieszczona nieprawdziwa informacja o treści: " *Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu*". Pragnę wskazać, że koszt przeprowadzenia referendum nie wpłynie negatywnie na żadne gminne inwestycje, które w razie odwołania mnie z funkcji Wójta Gminy Nadarzyn będą realizowane przez osobę powołaną przez Prezesa Rady Ministrów. Koszt przeprowadzenia referendum **NIE** spowoduje utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu. Wyrażam ubolewanie z powodu wprowadzenia w błąd mieszkańców Gminy Nadarzyn," przy czym treść oświadczenia ma zostać napisana z użyciem dużych i małych liter, natomiast słowo „NIE” użyte w przedostatnim zdaniu oświadczenia (po słowie „referendum” i przed słowem „spowoduje”) ma zostać napisane wyłącznie dużymi literami z podkreśleniem i pogrubieniem. Oświadczenie to winno pozostać na wyżej wymienionych stronach internetowych co najmniej do dnia 19 stycznia 2014 roku.

Wnioskodawcy domagali się także zobowiązania uczestnika postępowania Janusza Grzyba do zamieszczenia na wszystkich tablicach ogłoszeniowych oraz sołeckich zlokalizowanych na terenie Gminy Nadarzyn zgodnie z wykazem stanowiącym załącznik Nr 1 do Zarządzenie nr 62/2013 Wójta Gminy Nadarzyn z dnia 18 października 2013 roku (załącznik nr 4 do wniosku), oświadczenia w formacie A3, napisanego czcionką 12, w kolorze czarnym na białym tle o treści: " Ja, Janusz Grzyb,

Wójt Gminy Nadarzyn informuję, że w rozpowszechnianych na terenie Gminy Nadarzyn ulotkach została zamieszczona nieprawdziwa informacja o treści: *„Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu”*. Pragnę wskazać, że koszt przeprowadzenia referendum nie wpłynie negatywnie na żadne gminne inwestycje, które w razie odwołania mnie z funkcji Wójta Gminy Nadarzyn będą realizowane przez osobę powołaną przez Prezesa Rady Ministrów. Koszt przeprowadzenia referendum **NIE** spowoduje utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu. Wyrażam ubolewanie z powodu wprowadzenia w błąd mieszkańców Gminy Nadarzyn, przy czym treść oświadczenia ma zostać napisana z użyciem dużych i małych liter natomiast słowo „NIE” użyte w przedostatnim zdaniu oświadczenia (po słowie „referendum” i przed słowem „spowoduje”) ma zostać napisane wyłącznie dużymi literami z podkreśleniem i pogrubieniem. Oświadczenie to winno pozostać na przedmiotowych tablicach co najmniej do dnia 19 stycznia 2014 roku.

W uzasadnieniu wniosku podnoszono, iż na mocy postanowienia nr 60/13 Komisarza Wyborczego z dnia 28 listopada 2013 roku ustalono, że w dniu 19 stycznia 2014 roku zostanie przeprowadzone referendum gminne w sprawie odwołania Wójta Gminy Nadarzyn Janusza Grzyba oraz Rady Gminy Nadarzyn przed upływem kadencji.

Co najmniej od 18 grudnia 2013 roku na terenie Gminy Nadarzyn, w sklepach spożywczych, w punktach sprzedaży prasy oraz innych miejscach użyteczności publicznej rozpowszechniane są ulotki, których treść jednoznacznie wskazuje, że sam fakt przeprowadzenia referendum będzie mieć negatywny wpływ na życie mieszkańców gminy Nadarzyn. W piątym akapicie Wójt Gminy Nadarzyn zawarł stwierdzenie: *„ Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem.*

Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu". Zdaniem wnioskodawców podana informacja jest nieprawdziwa ze względu na sformułowanie, że przeprowadzenie referendum jest niepotrzebnym kosztem, a instytucja referendum została zagwarantowana już w Konstytucji RP, jako bezpośredni sposób decydowania obywateli o kwestiach mających istotne znaczenie. Uprawnienie to wynikające z treści art. 170 Konstytucji RP zostało następnie skonkretyzowane w ustawie z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym. W myśl tych uregulowań prawnych z inicjatywą przeprowadzenia referendum gminnego może wystąpić 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy, a jeśli przedmiotem referendum jest odwołanie rady gminy i wójta wniosek taki nie może zostać złożony nie później niż na 8 miesięcy przed zakończeniem kadencji. A zatem mieszkańcy Gminy Nadarzyn realizując swoje obywatelskie uprawnienia nie powodują powstania niepotrzebnych kosztów.

W treści uzasadnienia wniosku wskazywano także, iż koszt przeprowadzenia referendum nie będzie zbyt wygórowany, albowiem w porównaniu z kosztami przeprowadzonego referendum w podobnej pod względem liczby mieszkańców gminie Rejowiec, wyniósł on około 10 000 złotych.

Wnioskodawcy podnosili, że nie jest również prawdziwe stwierdzenie, że z powodu przeprowadzenia referendum, Gmina utraci dotacje na drogi, kanalizację czy budowę szkoły w Ruścu. Gdyby bowiem w wyniku referendum odwołano Wójta i Radę Gminy, organy te zakończą działalność, a Prezes Rady Ministrów niezwłocznie wyznaczy osobę pełniącą funkcję zarówno Wójta jak i Rady Gminy w osobie komisarza. Osoba ta będzie mogła kontynuować rozpoczęte inwestycje, pozyskiwać jak i rozliczać pozyskane dotacje. W razie więc odwołania Wójta i Rady Gminy, Gmina nie poniesie z tego powodu żadnych negatywnych konsekwencji.

Uczestnik postępowania Janusz Grzyb w odpowiedzi na wniosek (k.74-79), wniósł o jego oddalenie z przyczyn formalnych oraz

merytorycznych.

Oddalenie wniosku z przyczyn formalnych uczestnik uzasadniał faktem, iż objęta wnioskiem ulotka, a ściślej wyrażone w niej treści, były znane mieszkańcom społeczności gminy przed wszczęciem kampanii referendalnej, tj. przed dniem 28 listopada 2013 roku. Brak jest zatem, zdaniem uczestnika postępowania podstaw, by jej treść kwestionować w trybie art.35 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym.

Stanowisko mające przemawiać za oddaleniem wniosku z przyczyn merytorycznych, uczestnik postępowania uzasadniał tym, iż treść ulotki nie zawiera nieprawdziwych informacji.

Jego zdaniem, jako Wójt Gminy Nadarzyn wygrał w pierwszej turze wybory samorządowe, uzyskując ponad 80% poparcie wyborców. A zatem pisząc o obdarzeniu go dużym zaufaniem nie kłamał.

Prawdą również jest i to, że koszt przeprowadzenia referendum będzie trzykrotny, gdyż obejmie koszty związane z samym referendium, koszty związane z przedterminowymi wyborami oraz związane z terminowymi wyborami samorządowymi jesienią 2014 roku. Niewątpliwie, jak wskazywał uczestnik, będą to koszty obciążające gminę. Zważywszy, iż za kilka miesięcy zostaną przeprowadzone wybory samorządowe, poniesienie jakichkolwiek kosztów na referendum, jest zbędne. Koszty te uczestnik szacował na kwotę ok.60.000 złotych, za którą to sumę można przeprowadzić np. remont , sfinansować budowę kanalizacji czy szkoły w Ruścu.

Na skutek odwołania wójta i rady gminy, działania gminy zostaną zdestabilizowane i nastąpi zakłócenie jej funkcjonowania. Komisarz, który zostałby wybrany przez Prezesa Rady Ministrów miałby ograniczone kompetencje do zastępowania wójta. Nadto brak jest jakichkolwiek podstaw do określenia w jaki sposób komisarz miałby zastępować radę gminy. Także decyzje finansowe związane z przesunięciami budżetowymi zapadają w formie uchwał decyzją rady gminy. W takiej formie zapadają decyzje w sprawie uchwalania budżetu gminy, zmiany budżetu, rozpatrywane jest sprawozdanie z wykonania budżetu, które to dotyczą

dotacji, czy inwestycji, a ściśleś środków finansowych znajdujących się w budżecie, które są związane z wykorzystaniem dotacji jak również z realizacją inwestycji. Brak więc decyzyjności w tym zakresie spowoduje niemożność podjęcia stosownych działań. W świetle tych rozważań, zdaniem uczestnika postępowania, treści zawarte w ulotce są prawdziwe.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

W dniu 29 września 2013 roku, mieszkańcy Gminy Nadarzyn – inicjatorzy referendum, powiadomili Komisarza Wyborczego w Warszawie o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum gminnego w sprawie odwołania przed upływem kadencji Wójta Gminy Nadarzyn i Rady Gminy Nadarzyn.

Dnia 28 listopada 2013 roku, Komisarz Wyborczy w Warszawie wydał postanowienie NR 60/2013 o przeprowadzeniu referendum gminnego w sprawie odwołania Wójta Gminy Nadarzyn oraz Rady Gminy Nadarzyn przed upływem kadencji. Datę referendum wyznaczono na dzień 19 stycznia 2014 roku.

Zarzutami stawianymi Wójtowi Gminy-uczestnikowi niniejszego postępowania Januszowi Grzybowi były rozrzutność, doprowadzenie do zadłużenia gminy, wspieranie przedsiębiorstwa Hetman i modernizacji sortowni śmieci, tj. podejmowanie działań na rzecz pogorszenia warunków życia mieszkańców gminy.

W okresie od początkowych dni grudnia i w końcu grudnia 2013 roku, na terenie gminy Nadarzyn, w sklepach spożywczych, w sklepie metalowym oraz na internetowym forum dyskusyjnym mieszkańców Gminy Nadarzyn w formie zeskanowanej, rozpowszechniane były ulotki, autorstwa Wójta Gminy Nadarzyn Janusza Grzyba, który treść ulotek opatrzył pieczętką z własnym imieniem i nazwiskiem oraz ze wskazaniem pełnionej funkcji.

Treść tych ulotek rozpoczynała się słowami: *„Szanowni Mieszkańcy Gminy Nadarzyn! Z naszą gminą związany jestem ponad ćwierć wieku. W*

tym czasie(...) i zawierających w piątym akapicie następującą treść: *“W ostatnich wyborach obdarzyliście mnie Państwo bardzo dużym zaufaniem. Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu”*. W końcowej treści ulotek dużymi drukowanymi literami, dużą, pogrubioną czcionką napisane były słowa: *“Nie dajmy się skłócić i podzielić, nie idźmy na referendum!”*

Koszt planowanego referendum wstępnie został oszacowany na kwotę 10.000 do 12.000 złotych. Na koszt ten składało się będzie ewentualne uzupełnienie wyposażenia lokali wyborczych, które jest dostępne w Gminie z racji poprzednio przeprowadzanych wyborów, koszt kart do głosowania, który to zgodnie z treścią art.40 ust.4 ustawy o referendum lokalnym pokryje Komisarz Wyborczy. Około połowa członków Komisji Wyborczej nosi się z zamiarem zrzeczenia należnych diet(vide deklaracja zamieszczona w „Kurierze Nadarzyńskim” k.101 verte).

W zakresie inwestycji jakie mają być przeprowadzone w obecnym roku na terenie Gminy Nadarzyn, przewidziana jest budowa szkoły w Ruścu, na co zostały przewidziane środki w Budżecie Gminy. Środki takie zostały przewidziane także remont dróg i kanalizacji. Ogólna rezerwa budżetowa w Gminie Nadarzyn wynosi ok. 600.000 złotych. Przeprowadzenie referendum nie będzie miało wpływu na przeprowadzenie inwestycji, o których mowa w akapicie piątym ulotki podpisanej przez Wójta Gminy Nadarzyn.

(vide k.25,24,10, k.5, zeznania świadków Dariusz ██████████: 35minuta 16 sekunda nagrania, Krzysztofa ██████████ :42min 45 sek. nagrania, Marii ██████████:49min 18sek.nagrania, zeznania uczestników postępowania Ryszarda Zalewskiego: 2 godzina 2 min 25 sek. nagrania, Ewy Bernatowicz: 2 godzina,15 min, 27 sek. nagrania, Krzysztofa Jakubowskiego: 2 godzina, 28 minuta,41 sekunda nagrania, Mariusza

Karpińskiego: 2 godzina,49 minuta, 2 sekunda nagrania, zeznania świadka Małgorzaty [REDAKTOWANE]: 1 godzina 39 min,55 sek. Nagrania wszystkie z dnia 7 stycznia 2014 roku).

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody. Wiarygodność dowodów z dokumentów nie budziła wątpliwości Sądu ani stron.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków Dariusza [REDAKTOWANE], Krzysztofa [REDAKTOWANE], Marii [REDAKTOWANE] oraz zeznających w charakterze strony wnioskodawców Ryszarda Zalewskiego, Ewy Bernatowicz, Krzysztofa Jakubowskiego, Mariusza Karpińskiego, które to osoby wypowiadały się w sposób logiczny, kategoriyczny, jasny.

Sąd uznał także za wiarygodne w znaczącej części zeznania świadka Małgorzaty [REDAKTOWANE], gdyż były one obiektywne i wyważone. Sąd nie uznał za wiarygodne tylko tej części zeznań tego świadka, w której wskazuje on na szacowany koszt referendum wynoszący ok.25.000 złotych. Koszt ten bowiem określił świadek w odniesieniu do przeprowadzonych w roku 2010 wyborów samorządowych. Jest on zdaniem Sądu zwykle wyższy od kosztu przeprowadzenia referendum, np. w zakresie ilości wydrukowania kart do głosowania.

Sąd nie uznał za wiarygodne zeznań świadków: Jarosława [REDAKTOWANE] (1 godzina,3 minuta i 38 sekunda nagrania z dnia 7.01.2014roku) oraz Andrzeja [REDAKTOWANE] (1godzina, 17 minuta,44 sekunda nagrania z dnia 7.01.2014 roku) oraz świadkowi Dorocie [REDAKTOWANE] (1 godzina, 27 minuta, 17 sekunda nagrania z tej samej daty), odnośnie daty dotarcia do wiadomości mieszkańców treści ulotki objętej wnioskiem. Osoby te są bowiem podległe zawodowo, albo są związane z uczestnikiem postępowania, np. świadek [REDAKTOWANE] jest dyrektorem szkoły, na które to stanowisko powołał go uczestnik, zaś świadek Dorota [REDAKTOWANE] jest pracownikiem Urzędu Gminy Nadarzyn i redaguje „Wiadomości Nadarzyńskie” . Wynika stąd, że osoby te chciały być lojalne wobec Janusza Grzyba, są one zadowolone z jego działalności jako Wójta(vide zeznania świadka [REDAKTOWANE]) i

zeczynały na jego korzyść.

Zdaniem Sądu nie zasługują na wiarę twierdzenia tych świadków i uczestnika, jakoby Wójt pod koniec października, na początku listopada, wręczył im i tylko im, jak sam zeznał, jako swoim znajomym, przedmiotowe ulotki. Jak wynika z zeznań tych świadków, są oni przychylni Wójtowi i biorąc pod uwagę treść ulotek, trudno uznać za wiarygodne, by uczestnik rozdawał ulotki swoim zwolennikom. Z treści tych ulotek jednoznacznie wynika, że jest to apel skierowany do mieszkańców Gminy, osób niezdecydowanych, nieprzekonanych, jest to wyraźna agitacja przeciwko udziałowi w referendum. Trudno zatem uznać, by uczestnik chciał odwozić od udziału referendum swoich zwolenników, jak podał znajomych.

Treść ulotki wyraźnie wskazuje, że była ona sporządzona już po zwołaniu referendum, albowiem wynika to z kontekstu użycia słowa „referendum”, a mianowicie *Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem.* W ocenie Sądu z powyższego wynika, że autor ulotki wiedział już, iż przeprowadzenie referendum stanie się faktem, że stosowne wiążące decyzje o przeprowadzeniu referendum zapadły.

Na powyższe wskazuje także końcowa treść ulotki: *“Nie dajmy się skłócić i podzielić, nie idźmy na referendum!*” napisana, dużymi drukowanymi literami i pogrubioną czcionką. Z powyższego wynika, iż autor nawołuje wprost do bojkotu referendum, które jak jest to mu już wiadome ma się odbyć.

Uczestnik postępowania jest osobą doświadczoną w działalności samorządowej, jest Wójtem w gminie Nadarzyn kilka kadencji i wie, złożenie wniosku o zwołanie referendum nie przesądza, że referendum zostanie zwołane.

Treść tej ulotki w kontekście zeznań świadków, które Sąd ocenił jako wiarygodne, przemawia za tym, że treść ulotek znana była mieszkańcom Gminy po rozpoczęciu kampanii referendalnej.

Z tych powodów, Sąd nie dał także wiary uczestnikowi postępowania, co do terminu zaznajomienia się z treścią ulotki przez mieszkańców Gminy Nadarzyn. A nawet gdyby przyjąć na chwilę wersję uczestnika, że treść ulotek znana była przed 28.11.2013 roku, to i tak wobec zeznań świadków, twierdzących, że zaznajomili się z treścią ulotek w grudniu 2013 roku, uznanych za wiarygodne, przyjąć należy, że część mieszkańców zapoznała się z ich treścią właśnie w tym grudniowym terminie, w czasie rozpoczętej już kampanii.

Sąd nie uznał za wiarygodne twierdzeń uczestnika w zakresie prawdziwości treści zawartych w piątym akapicie ulotki, albowiem jak wynika z zeznań wnioskodawców, które Sąd ocenił jako wiarygodne, koszt referendum będzie oscylował w granicach 10.000 do 12.000 złotych, a z zeznań świadka Małgorzaty [REDAKTOWANE] – Skarbnika Gminy wynika, że rezerwa w budżecie tej Gminy wynosi 600.000 złotych, zaś wymienione w ulotce inwestycje zostały już zaplanowane.

Nie ma więc przeszkód, zdaniem Sądu, w przeprowadzeniu inwestycji, zaś szacowany koszt referendum w odniesieniu do rezerwy budżetowej będzie znikomy i mało odczuwalny. Zważywszy na wynikające z Konstytucji RP prawo mieszkańców Gminy Nadarzyn do zwołania referendum.

Koszt przeprowadzenia referendum wskazywany przez uczestnika jest wygórowany i nieuzasadniony, jako taki nie został wykazany, ani za pomocą dokumentów, ani poprzez osobowe źródła dowodowe.

Nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczność sposobu kolportażu gazety gminnej „Wiadomości Nadarzyńskie” oraz daty przedstawienia tej gazety ogółowi mieszkańców. W gazecie tej bowiem na stronach 6 i 7(vide 102 akt i następne), zamieszczony został wywiad z uczestnikiem postępowania, przeprowadzony przez świadka Dorotę [REDAKTOWANE] na temat przyczyn inicjatywy referendalnej i ewentualnych skutków mogącego nastąpić w przyszłości referendum. Gazeta ta została opublikowana w październiku 2013 roku.

Opublikowanie tego artykułu w październiku 2013 roku, nie dowodzi tego, iż treść ulotek objętych wnioskiem znana była mieszkańcom Gminy już w październiku 2013 roku, przed kampanią referendalną.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek zasługiwał w znaczącej części na uwzględnienie.

Jak wynika z treści art. 35 ust 1. ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym (Dz. U. z 2013, poz.706), jeżeli plakaty, hasła, ulotki, wypowiedzi albo inne formy propagandy i agitacji zawierają nieprawdziwe dane i informacje, każdy zainteresowany ma prawo złożyć do sądu okręgowego wniosek o:

- 1) orzeczenie konfiskaty takich materiałów;
- 2) wydanie zakazu publikowania takich materiałów;
- 3) nakazanie sprostowania informacji;
- 4) nakazanie przeproszenia pomówionego;
- 5) nakazanie uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 10.000 złotych na rzecz instytucji charytatywnej;
- 6) zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty do 10.000 złotych tytułem odszkodowania.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie niniejszej wynika, że rozpowszechnianie ulotek objętych wnioskiem nastąpiło w związku z kampanią referendalną, która zgodnie z treścią art.29 ust.1 cytowanej ustawy rozpoczyna się m.in. z dniem podjęcia postanowienia komisarza wyborczego, czyli w sprawie niniejszej, z dniem 28 listopada 2013 roku.

Zaś akapit piąty ulotek zawierał nieprawdziwe treści dotyczące niepotrzebnych kosztów związanych z przeprowadzeniem referendum, które spowodują wyhamowanie inwestycji w postaci utraty dotacji na drogi, kanalizację czy budowę szkoły w Ruścu. Jak już wyżej wskazano szacowany koszt przeprowadzenia referendum, w sposób uprawdopodobniony przez wnioskodawców na poziomie 10.000-12.000

złoty nie będzie kolidował z realizacją tych inwestycji, zaplanowanych w budżecie Gminy.

Sąd nie podzielił także stanowiska uczestnika postępowania, iż gdyby wynik referendum był dla niego negatywny, to powołanie przez Prezesa Rady Ministrów komisarza, zakłóci funkcjonowanie Gminy i utrudni podejmowanie istotnych dla Gminy decyzji.

Zdaniem Sądu w zakresie kompetencji komisarza pozostanie zarówno funkcja wójta jak i rady gminy, a więc będzie on skupiał w swoim ręku uprawnienie władzy wykonawczej jak i organu stanowiącego i nie będzie przeszkód w realizacji rozpoczętych i zaplanowanych inwestycji. W ocenie Sądu Gmina Nadarzyn nie poniesie z tego tytułu negatywnych konsekwencji.

Z tych powodów Sąd uznał, że wnioskodawcy zasługują na ochronę prawną przewidzianą w art. 35 cytowanej wyżej ustawy i uwzględnił ich wnioski niemal w całości. Sąd orzekł w punkcie 1 postanowienia o zakazaniu uczestnikowi postępowania Januszowi Grzybowskiemu publikowania ulotek, których treść zawiera załącznik numer 1 do wniosku z dnia 3 stycznia 2014 roku, rozpoczynających się od słów „*Szanowni Mieszkańcy Gminy Nadarzyn! Z naszą gminą związany jestem ponad ćwierć wieku. W tym czasie(...) i zawierających w piątym akapicie następującą treść: „W ostatnich wyborach obdarzyliście mnie Państwo bardzo dużym zaufaniem. Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu”;*

W punkcie 2 o nakazaniu uczestnikowi w terminie 24 godzin od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia sprostowania treści ulotek, których treść zawiera załącznik numer 1 do wniosku z dnia 3 stycznia 2014 roku, rozpoczynających się od słów „*Szanowni Mieszkańcy Gminy Nadarzyn! Z naszą gminą związany jestem ponad ćwierć wieku. W tym czasie(...) i zawierających w piątym akapicie następującą treść: „W*

ostatnich wyborach obdarzyliście mnie Państwo bardzo dużym zaufaniem. Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu” , poprzez zamieszczenie na stronach internetowych: www.nadarzyn.tv oraz www.nadarzyn.pl , w miejscach tytułowych, tj. otwierających się w wyszukiwarce internetowej bezpośrednio po wpisaniu adresów każdej ze stron, bez konieczności przesuwania stron suwakiem w dół lub bok strony, w ramce analogicznej- tak co do wymiarów, jak i położenia, jak ta w której znajduje się informacja o 22 finale Wielkiej Orkiestry Pomocy(odnośnie do strony www.nadarzyn.tv- zrzut ekranu ze strony www.nadarzyn.tv z przedmiotową ramką stanowiący załącznik numer 2 do wniosku) oraz tej w której znajduje się zdjęcie parku w Młochowie (odnośnie do strony www.nadarzyn.pl-zrzut ekranu ze strony www.nadarzyn.pl z przedmiotowym zdjęciem stanowiący załącznik numer 3 do wniosku), czcionką o rozmiarach co najmniej 12, w kolorze czarnym na białym tle, oświadczenia o treści:” Ja, Janusz Grzyb, Wójt Gminy Nadarzyn informuję, że w rozpowszechnianych na terenie Gminy Nadarzyn ulotkach została zamieszczona nieprawdziwa informacja o treści:” *Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu”*. Pragnę wskazać, że koszt przeprowadzenia referendum nie wpłynie negatywnie na gminne inwestycje, które w razie odwołania mnie z funkcji Wójta Gminy Nadarzyn będą realizowane przez osobę powołaną przez Prezesa Rady Ministrów. Koszt przeprowadzenia referendum nie spowoduje utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu. Wyrażam ubolewanie z powodu wprowadzenia w błąd mieszkańców Gminy Nadarzyn,” przy czym treść oświadczenia ma zostać

napisana z użyciem dużych i małych liter i pozostać na wyżej wymienionych stronach internetowych do dnia 19 stycznia 2014 roku, a w punkcie 3 zobowiązał Janusza Grzyba do zamieszczenia na wszystkich tablicach ogłoszeniowych oraz sołeckich zlokalizowanych na terenie Gminy Nadarzyn, tj. w Kajetanach, Krakowianach, Młochowie, Nadarzynie I, Nadarzynie II, Parolach, Rozalinie, Ruścu, Starej Wsi, Strzeniówce, Szamotach, Urzucie, Woli Krakowiańskiej, Wolicy, Walendowie, w terminie 24 godzin od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia, oświadczenia w formacie A3, napisanego czcionką 12, w kolorze czarnym na białym tle o treści: " Ja, Janusz Grzyb, Wójt Gminy Nadarzyn informuję, że w rozpowszechnianych na terenie Gminy Nadarzyn ulotkach została zamieszczona nieprawdziwa informacja o treści: " *Weryfikacja tego mandatu zaufania podczas referendum, na kilka miesięcy przed terminowymi wyborami samorządowymi jest niepotrzebnym kosztem. Kosztem, którego konsekwencje poniesiemy wszyscy- np. w postaci wyhamowania inwestycji, utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu*". Pragnę wskazać, że koszt przeprowadzenia referendum nie wpłynie negatywnie na gminne inwestycje, które w razie odwołania mnie z funkcji Wójta Gminy Nadarzyn będą realizowane przez osobę powołaną przez Prezesa Rady Ministrów. Koszt przeprowadzenia referendum nie spowoduje utraty dotacji na drogi, kanalizację lub budowę szkoły w Ruścu. Wyrażam ubolewanie z powodu wprowadzenia w błąd mieszkańców Gminy Nadarzyn," przy czym treść oświadczenia ma zostać napisana z użyciem dużych i małych liter i pozostać na wyżej wymienionych tablicach do dnia 19 stycznia 2014 roku.

W pozostałej części, Sąd wniosek oddalił, tj. w zakresie użycia w treści oświadczenia w odniesieniu do gminnych inwestycji słowa „żadne”, odnośnie do zapisu słowa „nie” po słowie "referendum" ,a przed słowem „spowoduje” z użyciem dużych liter z podkreśleniem i pogrubieniem oraz w odniesieniu do końcowej daty pozostawiania oświadczeń bez użycia słów "co najmniej".

W ocenie Sądu taki sposób sformułowania oświadczenia da

odpowiedni stopień satysfakcji wnioskodawcom. Sąd zmodyfikował żadaną przez nich treść oświadczenia poprzez określenie terminu w jakim ma być ono wywieszane przez uczestnika na tablicach ogłoszeń, tj. w ciągu 24 godzin od daty uprawomocnienia się postanowienia Sądu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu o treść art. 98k.pc. w zw. Z art.13§kpc i w zw. z §11 ust.3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu(Dz. U. 2009.146.1188.).

Z tych powodów, Sąd orzekł jak w treści postanowienia.

